

The Black Sea flood – science and mythology

Потопът в Черно море – наука и митология

Petko Dimitrov, Dimitar Dimitrov, Krasimira Slavova

Петко Димитров, Димитър Димитров, Красимира Славова

Institute of Oceanology, BAS, P.O.Box 152, Varna; E-mail: margeo@io-bas.bg

Ключови думи: Черно море, стари брегови линии, регресия.

Анализът на геологическите, климатичните и археологическите данни получени през последните 20 години свидетелства за една изключителна по своите мащаби природна катастрофа в Черно море.

Докато през Кватернера Средиземно море е било в постоянен обмен с водите на Атлантическия океан през Гибралтар, то връзката му с Черно море през Босфора е била прекъсвана и възстановявана многократно. По време на континенталните залеждания, Черноморският басейн се превръща в море-езеро, като водното му ниво се понижава под това на Босфорския праг, което води до опресняване на водите и развитие на ендемична фауна. В междуледниково време, връзката му със Средиземно море се възстановява и има катастрофални последици за черноморската среда.

Във всички древни митове се намират описания на глобален потоп, който наводнил обитаемите земи и обезлюдил Земята. В много случаи тези митове ясно указват, че Потопът е заличил цветуща цивилизация, разгневила боговете. Подобни истории се появяват във ведическа Индия, предколумбова Америка и древен Египет. Разказвани са от шумери, китайци, гърци, араби и евреи. В повечето случаи, при запазени древни традиции се предават ярки описания на световни потоци. Днес повечето учени считат, че митовите са или чиста фантазия, или са многократно преувеличени наводнения от местен характер, причинени от преливането на реки или цунами.

Според Светото писание сътворението на света е станало преди 6000 години, а Всемирният потоп е настъпил преди 4300 години. Това е кратката библейска геохронология, която естествено не се вписва в научните факти за възникването на човечеството.

Научната идентификация на Библията и особено на глава „Битие“, показва че сюжетът за

Потопа е взаймствано от много по-старо предание, описано в Епоса за Гилгамеш.

Изводът, че във Вехтия завет се съдържа вариант на още по-стара шумерска легенда е направил преди повече от 100 години сътрудникът на Британския музей Джордж Смит. При разчитане на таблички с клинописно писмо, изпратени му от Ниневия, той с изумление открил разказа за Потопа, който съвпадал с библейската версия. Почти всички учени изучавали Библията и Шумерския епос са единодушни в оценката си за тях като за ценен източник на информация. В нито едно от тези произведения обаче не се посочва мястото на Потопа. Истинската история за началото се губи във времето и пространството. Всичко това ни дава основание за търсене на нови факти, които да осветят липсващите страници от историята. Както в Библията, така и в Шумерския епос познанията за света се ограничават от долините на реките Тигър, Ефрат и Нил. В Шумерския епос (Енума Елиш) юнакът Гилгамеш в търсене на безсмъртието преминава през „Морето на смъртта“, където на самотен остров е живял шумерският Ной – Утнапиштим. Къде се е намирало това море? Мъртво, Черно, Средиземно, Каспийско – все морета, кандидати за арена на Потопа.

„Морето на смъртта“ отговаря на състоянието на Черно море след Потопа, когато възниква сероводородното заразяване, което достига до повърхността на морето. Настоящото име на Черно море е получено в резултат на унаследяване от древните митове на едно трагично събитие от глъбините на човешката история – Потопа.

Освен досега известните митове и легенди за Потопа в света, единствено за Потопа в Черно море се привеждат и убедителни научни доказателства, които се свеждат до:

– наличие на стара брегова линия на басейна, която се разполага на съвременни дълбочи-

ни (90–120) т. Именно тук в района на древните плажове и дюни са намерени оспорвани следи от човешко присъствие;

– рязка смяна на биологичните съобщества от типично пресноводни със соленолюбиви (средиземноморски) с възраст около 8000 год.;

– образуване на геокатастрофични органогенно-минерални утайки с възраст около 8000 год.;

– възникване на сероводородно заразяване на басейна вследствие нахлуването на океански води.

Потопът като геологическо събитие и последвалата екологична катастрофа е неоспорим факт.

Съществуват и многобройни археологически доказателства за това, че черноморската област е била център на високоразвита цивилизация. Известно е, че най-старите обитатели на черноморското крайбрежие до Потопа са били киме-

рите. Кимерийската (шумерската) култура и цивилизация се е родила на бреговете на древния Понт. След унищожителното наводнение, сполетяло тогавашното крайбрежие, по-голяма част от кимерийците са мигрирали към своята „обетована земя“ – Месопотамия, поставяйки основите на шумерската култура, покорявайки по своя път варварските племена, населявайки Европа и Азия.

Разработената научна теория, която отстоява тезата, че Всемирният потоп е станал в черноморската област се основава на интердисциплинарни научни факти. Засега тя има малко привърженици и многобройни опоненти.

Благодарности: Изследването е проведено с финансовата подкрепа на Фонд „Научни изследвания“ по проект ДО 02-337/2008.